

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

The Setting up of the Self Directed Learning Spaces for Nakhon Si Thammarat Rajabhat
University's Students

ศรีสุดา ไชยวิจารณ์*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Srisuda Chaivijarn

Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษารวมถึงแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำนวน 385 คน และเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านพบว่าด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านอาคารสถานที่ ยังไม่มีความพร้อมทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนและผู้เรียนยังขาดความเข้าใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างความสัมพันธ์ และอัตลักษณ์ นักศึกษามีความจำใจไม่ทันสมัย ด้านการบริหารขาดการมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์ในการกำหนดแผนหรือนโยบายในการจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยควรมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาและบุคลากรต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อม มีการประชาสัมพันธ์พื้นที่เพื่อการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย พัฒนาอาคารเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เกิดความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์หรือกิจกรรมทางวิชาการ สร้างความเป็นเอกภาพ เกิดความรักและความหวงแหนสถาบันร่วมกัน

คำสำคัญ : การจัดสภาพแวดล้อม, การเรียนรู้ด้วยตนเอง

Abstract

This research aims at 1) studying the questionnaire and the problems and obstacles in setting up the self directed learning spaces for Nakhon Si Thammarat Rajabhat University (NSTRU)'s students and 2) finding out the guidelines to set up the self directed learning spaces for NSTRU's students. The research methodology was qualitative and quantitative methods. The sample group of the quantitative method was 385 students and the sample group of the qualitative method was 20 students.

The research shows that the overall satisfaction of the setting up self directed learning spaces for NSTRU's students is at the medium level. Considering each aspect, the research shows that Building aspect level is high . Learning and Teaching aspect level is high. Friends aspect level is average. Management aspect level is average .

Concerning the problems and obstacles affecting the setting of self directed learning spaces for NSTRU's students, the research shows that in Building aspect, learning materials are not available and the self directed learning spaces are inappropriate. In the Learning and Teaching aspect, the problem is the inadequate knowledge of instructors and students about "Learner- centered Approach". In the Friends aspect, the problem is the old-fashioned and limited group activities in building relationship and students' identities. In the Management aspect, the problem is the lack of the participation and public relations to inform interested persons to plan and make policies in setting up the spaces in the university.

Concerning the guidelines to set up the self directed learning spaces for NSTRU's students, the research suggests that 1) there should be an appropriate security system 2) there should be more participation of the students and personnel to develop environmental aspects of the university 3) there should be more public relations to inform the students about the availability of the self directed learning spaces 4) buildings should be renovated to support the students' learning 5) personnel should be educated about the Learner-centered Approach and supported 6) public areas should be built to support students in setting up creative and academic activities 7) there should be an area for all students to gather to promote their unity, love and pride of university.

Keyword : Environmental arrangement, Self learning

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะแหล่งรวมของภูมิปัญญาในระดับสูงย่อมมีหน้าที่ที่ต้องนำพาสังคมให้ก้าวไปพร้อมความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างมั่นคงมีเอกลักษณ์มีจริยธรรมที่เข้มแข็งและมีศักดิ์ศรีดังนั้นการผลิตบัณฑิตนับเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นผู้นำทางภูมิปัญญาของสังคมสถาบันระดับอุดมศึกษาจึงต้องไม่ทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดความรู้ที่เป็นทักษะวิชาชีพให้แก่บัณฑิตนักศึกษาแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้นเพราะการเรียนรู้จากชั้นเรียนไม่เพียงพอสำหรับการศึกษายุคนี้แต่ต้องมีหน้าที่ในการสร้างนักศึกษาให้มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคปัจจุบันให้สามารถวิเคราะห์วิจารณ์มองเห็นปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาได้ (Suwaporn Tungsomworapongs, 1999, p.75)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในภูมิภาค ที่เป็นศูนย์กลาง แห่งการเรียนรู้ในหลายศาสตร์เป็นเลิศทางศิลปวัฒนธรรมซึ่งถือได้ว่าเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นอีกทั้งยังสามารถผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเรื่อยมา แต่อย่างไรก็ตามภายใต้การจัดการเพื่อผลิตบัณฑิตนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชยังเป็นมหาวิทยาลัยหน้าใหม่ที่ยังคงต้องวางแผนในการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยเพื่อให้สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย การดำเนินการตามพันธกิจข้อที่หนึ่ง คือผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ท้องถิ่นและสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะดำเนินการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ท้องถิ่นและสังคม ได้นั้น นอกเหนือจากการถ่ายอุตมการณ์ตามแต่ละศาสตร์วิชาแล้ว สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยยังคงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาอีกด้วย

หากมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มีจัดสรรพื้นที่ต่างๆ ในมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องก็จะนำไปสู่การสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพทั้งทางด้านวิชาชีพและวิชาการในศาสตร์ต่างๆ จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค รวมไปถึง แนวทางให้มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมและบริการต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ให้เกิดประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในการพัฒนามหาวิทยาลัยตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยซึ่งจะส่งผลต่อการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและสามารถแข่งขันได้ในทุกสภาพการณ์ในยุคปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชชั้นปีที่ 1-4 มีจำนวน ทั้งหมด 10,489 คน (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ.2557) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 385 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และเมื่อทำสัดส่วนกับประชากร (Proportional to size) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะดังนี้

คณะ	จำนวนนักศึกษา (คน)
ครุศาสตร์	87
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	136
วิทยาการจัดการ	79
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	42
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	41
รวม	385

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชและนักศึกษา โดยคัดเลือกจากบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 20 คน ดังนี้

- 1.2.1 อาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 คน
- 1.2.2 เจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน
- 1.2.3 นักศึกษา จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Scale) (Thongsuk, W. 2003, p.30) และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยนำแบบสอบถามให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้นักศึกษาแยกตามคณะและจัดเก็บแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง หลังจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามทุกชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยการจดบันทึกสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (Sisaah, B. and Nilkeaw, B., 1992) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม รวมทั้งการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยต่างๆ และการศึกษาภาคสนาม เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้อง เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์และพรรณนาความตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมามีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 และ อายุระหว่าง 24-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.2 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาเป็น คณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.6 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 20.5 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 10.9 และคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 10.6 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาเป็น ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 25.2 ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 23.1 และชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 15.6

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) พิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 3. ห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง ควัน ($\bar{X}=3.62$) ข้อที่ 4. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X}=3.77$) ข้อที่ 5. โรงอาหารมีความสะอาดและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X}=3.62$) ข้อที่ 6. ห้องน้ำ ห้องส้วมได้รับการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.60$) ข้อที่ 7. บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการดูแลรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.63$) ข้อที่ 10. การจัดห้องเรียนหรือสถานที่ด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น ห้องดนตรี ห้องเรียนนาฏศิลป์ หอศิลป์ ภายในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.66$) ข้อที่ 11. การจัดห้องเรียนทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสะอาดและเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.69$) ข้อที่ 12. การจัดห้องเรียนทางด้านภาษาต่างประเทศและภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ความสะอาดและเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.71$) ข้อที่ 13. การจัดห้องเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ ความสะอาดและเป็นระเบียบ ($\bar{X}=3.82$) ข้อที่ 14. การจัดสถานที่ออกกำลังกาย การเล่นกีฬามีความเหมาะสมและหลากหลาย ($\bar{X}=3.89$) ข้อที่ 15. มีการจัดสถานที่ให้คณาจารย์ทำงานทางวิชาการนอกเวลาเรียน ($\bar{X}=3.73$) ข้อที่ 16. มีการกำหนดเวลาและการให้บริการของแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X}=3.82$) ข้อที่ 17. มีพื้นที่ในการติดป้ายประกาศข้อมูลต่างๆ ที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ ($\bar{X}=3.65$) ข้อที่ 18. มีห้องศึกษาด้วยตนเองบริเวณอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.73$) ข้อที่ 19. ภายในมหาวิทยาลัยมีสถานที่ให้พักผ่อนหย่อนใจ ปลอดภัย แสงสว่างเพียงพอ ไม่มีสัตว์ร้ายชุกชุม ($\bar{X}=3.68$)

รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 1. ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยบรรยากาศน่าเรียน ($\bar{X}=3.42$) ข้อที่ 2. ห้องเรียนโดยภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าวอากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.27$) ข้อที่ 8. จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดในมหาวิทยาลัยมีอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.32$) ข้อที่ 9. การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด ศูนย์วิทยาศาสตร์ สวนเกษตร ($\bar{X}=3.39$)

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 1. ผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจเป็น ($\bar{X}=3.81$) ข้อที่ 2. ผู้สอนจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ($\bar{X}=3.67$) ข้อที่ 3. ผู้สอนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักสถาบัน ($\bar{X}=3.58$) ข้อที่ 5. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=3.68$) ข้อที่ 7. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ ($\bar{X}=3.64$) ข้อที่ 8. ผู้สอนมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา ($\bar{X}=3.55$) ข้อที่ 9. ผู้สอนสนับสนุนให้นักศึกษามีการอภิปรายค้นคว้า ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ($\bar{X}=3.57$) ข้อที่ 10. มีการจัดการเรียนรู้โดยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X}=3.54$) ข้อที่ 11. การสอนของผู้สอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{X}=3.62$) ข้อที่ 12. ผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในวิชาที่เรียน ($\bar{X}=3.64$) ข้อที่ 14. มีการจัดบริการเสียงตามสายประชาสัมพันธ์ข่าววิชาการภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.59$) ข้อที่ 15. มีระบบอินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อเพื่อใช้ในการเรียนรู้ภายในห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.62$) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 4. การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่สอดคล้องกับชุมชน ธรรมชาติในท้องถิ่นที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ($\bar{X}=3.35$) ข้อที่ 6. ผู้สอนสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชา ($\bar{X}=3.39$) ข้อที่ 13. มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอในรายวิชา เช่น การศึกษาคูงาน การเรียนนอกสถานที่ ($\bar{X}=3.41$)

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 3. นักศึกษารุ่นพี่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง ($\bar{X}=3.25$) ข้อที่ 4. นักศึกษารุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง ($\bar{X}=3.29$) ข้อที่ 6. การร่วมกันทำกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.27$) ข้อที่ 8. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ($\bar{X}=3.27$) ข้อที่ 9. มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษารู้สึกอบอุ่นและสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกลุ่มเพื่อน เช่น กิจกรรมรับน้องมหาวิทยาลัย กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ($\bar{X}=3.32$) ข้อที่ 10. มีการส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมรับน้องมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.39$) ข้อที่ 11. ความร่วมมือร่วมใจของนักศึกษาในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.35$) ข้อที่ 12. มีการจัดกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงออกถึงความรักและเคารพครูอาจารย์ ($\bar{X}=3.29$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ 1. การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ($\bar{X}=3.61$) ข้อที่ 2. การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มของ

นักศึกษา ($\bar{X}=3.56$) ข้อที่ 5. มีความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างกลุ่มเพื่อน ($\bar{X}=3.55$) ข้อที่ 7. การให้ความช่วยเหลือแนะนำ แก่เพื่อนที่มีปัญหาด้านการเรียน เรื่องส่วนตัว ($\bar{X}=3.59$)

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านการบริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 1. มหาวิทยาลัยมีแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X}=3.34$) ข้อที่ 2. ผู้สอนมีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.17$) ข้อที่ 3. ผู้สอนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.12$) ข้อที่ 4. ผู้สอนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.18$) ข้อที่ 5. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันต่อสถาบัน ($\bar{X}=3.15$) ข้อที่ 6. การส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่นด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.20$) ข้อที่ 7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.15$) ข้อที่ 9. การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ ของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.21$) ข้อที่ 10. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.22$) ข้อที่ 11. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.35$) รองลงมาอยู่ในระดับมากคือ ข้อที่ 8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ($\bar{X}=3.65$)

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่า 1) ด้านอาคารสถานที่ ยังไม่สามารถรองรับนักศึกษาที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละห้องเรียน สภาพแวดล้อมในห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น กระดานดำ ไม่มีเครื่องปรับอากาศ ขนาดห้องคับแคบ ลักษณะห้องเรียนไม่มีความมิดชิด นักศึกษายังไม่เกิดความรู้ความเข้าใจระบบและกลไกการใช้งานของอาคารสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย เช่น สถานที่ด้านศิลปวัฒนธรรม ศูนย์ภาษาต่างประเทศ ศูนย์วิทยาศาสตร์ศูนย์ออกกำลังกายและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ลานกิจกรรมนักศึกษาเป็นอาคารเปิดโล่ง ไม่มีความปลอดภัย มิดชิด สะอาด อาคารสถานที่บางส่วนภายในมหาวิทยาลัยไม่มีการติดตั้งไฟฟ้า จุดที่นั่งพักผ่อนหรือโต๊ะ ชุมนั่งตามจุดต่างๆ มีสภาพเก่าไม่สวยงาม ช่วงฤดูฝนจะไม่มีพื้นที่ในการทำกิจกรรมด้านการเรียนรู้นอกสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสามารถทำกิจกรรมที่สามารถรองรับนักศึกษาจำนวนมากได้ อีกทั้งกรณีที่มีฝนตกต่อเนื่องภายในมหาวิทยาลัยก็จะเกิดน้ำขังส่งผลต่อการสัญจรของประชาคมในมหาวิทยาลัย 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยังไม่สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนบางคนยังคงมีวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเก่าที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและกระบวนการที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้ เช่น เครื่องเสียง ไมโครโฟน ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาค การศึกษามีกิจกรรมต่างๆ ทำให้ระยะเวลาการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนมีความใกล้ชิดกันน้อยลง นักศึกษาขาดประสบการณ์ในการทำกิจกรรมชุมชนหรือประสบการณ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนบางรายยังขาดทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนการสอน มีกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้สอนให้เกิดการเรียนรู้ 3) ด้านกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนในห้องเรียนมีลักษณะการแบ่งเป็นกลุ่มเล็กๆ หลายกลุ่ม ไม่มีจุดร่วมเดียวกัน พูดคุยเรื่องทั่วไปมากกว่าเรื่องการเรียนรู้ ลักษณะสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการรวมกลุ่มทำกิจกรรมสร้างสรรค์หรือกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เช่น ไม่มีห้องหรือลานกิจกรรม ไม่มีการส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ทางด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมพี่สอนน้อง ถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้ ดิวก่อนสอบ นักศึกษาที่มีจิตอาสา ทำงานเพื่อส่วนรวมมีน้อย มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อการรวมตัวของนักศึกษา น้อยส่งผลให้นักศึกษาไม่เกิดความรักและหวงแหนสถาบันการศึกษา 4) ด้านการบริหาร นโยบายด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยยังไม่มีแรงจูงใจในการสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่นักศึกษา ไม่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาเกิดแรงกระตุ้นในการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ ผู้เกี่ยวข้องในการสร้างการเรียนรู้แก่นักศึกษา ได้แก่ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ไม่มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนเพื่อให้เกิดการสร้างพื้นที่ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ยังไม่มีนโยบายหรือแนวความคิดในการสร้างศูนย์กลางการเรียนรู้ที่นักศึกษาทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง การบริหารยังไม่มีการประชุมสัมพันธ์พื้นที่ในการใช้งานที่เป็นพื้นที่ส่วนรวมเพื่อให้นักศึกษาเกิดการใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับห้องสมุดประจำคณะ ห้องสมุดอาเซียน เป็นต้น

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่า 1) ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการจัดอาคารสถานที่ในการทำกิจกรรมที่มีลักษณะเปิดโล่ง มีความปลอดภัย อยู่ในพื้นที่ที่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสามารถตรวจตราความปลอดภัย อีกทั้งควรมีลานกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่ หรือของคณะต่างๆ ที่นักศึกษาทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน และเป็นสถานที่ที่สามารถป้องกันพายุลมฝนได้ ควรมีการวางแผนเรื่องระบบไฟฟ้าตามเส้นทางต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อความปลอดภัยของนักศึกษา อีกทั้งควรมีการเปิดบริการตามตึกหรืออาคารต่างๆ ในช่วงเวลากลางคืนตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้บริการระบบอินเทอร์เน็ต และสามารถทำกิจกรรมได้ ควรมีการปรับปรุงอาคารเรียนให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สามารถปรับเปิดปิด ม่านบังแสงได้เน้นการใช้แสงธรรมชาติกรณีที่มีการทำกิจกรรมกลุ่มในห้องเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศและผ่อนคลายของนักศึกษา ควรมีการจัดห้องเรียนให้มีความมิดชิดเพื่อให้นักศึกษาและผู้สอนในแต่ละห้องเรียนสามารถทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมไม่รบกวนผู้อื่น รวมไปถึงการดูแลความสะอาดของเจ้าหน้าที่อย่างเข้มแข็งและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง โดยฝ่ายบริหารควรมีการตรวจสอบการทำงานและมีการประเมินความดีความชอบอย่างยุติธรรม ควรมีการจัดคณะกรรมการประเมินประจำอาคารโดยให้อาจารย์ผู้สอนอาคารนั้นๆ ประเมินตามความเป็นจริง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการการจัลดอบรมทักษะหรือเทคนิคต่างๆ ในการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นหลัก เน้นการประยุกต์ใช้การเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ควรมีการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและช่วงเวลาที่มีการสอนชัดเจน และควรมีการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างเป็นขั้นตอนควรมีการส่งเสริมกิจกรรมระหว่างผู้สอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน ประสบการณ์การทำผลงานทางวิชาการ หรือพื้นที่ในการให้บริการของมหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น ส่งเสริมกิจกรรมอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความเข้มข้นในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้สอนควรมีการนำเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การยกตัวอย่างกรณีศึกษา การฉายวิดีโอต่างๆ การศึกษาดูงาน เป็นต้น

เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และการสอนที่สอดคล้องต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา

3) ด้านกลุ่มเพื่อน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการจัดกลุ่มพูดคุยหรือกิจกรรมเชิงวิชาการ กิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจต่อการเรียนและเกิดการรวมตัวหรือรวมกลุ่มเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่สร้างชื่อเสียงแก่มหาวิทยาลัย ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษารวมกลุ่มเพื่อให้เกิดการสร้างทีมงานของคนรุ่นใหม่เกิดขึ้นเรื่อยๆ มีกิจกรรมและสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้กลุ่มนักศึกษาเกิดความรักสถาบันการศึกษาของตนเองมีจุดร่วมเดียวกันทุกคน มีอุดมการณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราชร่วมกัน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนพื้นที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงการให้บริการ

4) ด้านการบริหาร ควรมีการสอบถามความต้องการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมที่มหาวิทยาลัยได้จัดบริการสามารถทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มากขึ้นเพียงใด ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงต่อทรัพยากรภายในมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า ควรมีการส่งเสริมให้มีพื้นที่กลางในการรวมนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรักและหวงแหนสถาบัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.68$) ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.58$) ด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) และด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jongwutiwe, K. 2004) ศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางศึกษาทัศนะคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านกิจกรรมนิสิต ผลการวิจัยพบว่าทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับ (Kesarakul, P, 1981) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทัศนะของนิสิต ปรากฏผลว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมด้านห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านอาคารสถานที่ ยังไม่มีความพร้อมทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ห้องคับแคบ อุปกรณ์การเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ลานกิจกรรมมีไม่เพียงพอและไม่ปลอดภัย จุดนั่งพักระหว่างเรียนมีสภาพทรุดโทรม เป็นต้น ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนและผู้เรียนยังขาดความเข้าใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้มีน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนผู้สอนน้อย ด้านกลุ่มเพื่อน การส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างความสัมพันธ์และอัตลักษณ์นักศึกษา มีความจำไม่ทันสมัย มีการส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ทางด้านวิชาการเป็นส่วนน้อย ด้านการบริหาร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนหรือนโยบายในการจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย และยังขาดการประชาสัมพันธ์สถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Dharma, M, 2002) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว ในทัศนคติ พบว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องเรียนไม่สะอาดแอดมีการใช้ประโยชน์ห้องเรียนในการเรียนปานกลาง แต่ที่นั่งพักผ่อน สถานที่เล่นกีฬาและอุปกรณ์มีน้อย โรงอาหารและสถานที่รับประทานอาหารยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตการให้บริการของห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมและการพบปะสังสรรค์ ระหว่างนิสิตต่างคณะและชั้นปีมีน้อย นิสิตสนใจเข้าร่วมในองค์การ หรือสโมสร นิสิต ในระดับปานกลางและพบว่า มีความอบอุ่นในกลุ่มเพื่อนมาก

รวมทั้งงานวิจัยของ (Suchanthabhut, P. 1979) ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษา โดยศึกษาต่อทัศนะของสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่พบว่า ห้องเรียนร้อนอบอ้าวและแออัดมากมีเสียงรบกวนจากข้างนอกเข้ามาในห้องเรียนเสมอ จำนวนนักศึกษาที่มีมากเกินพอดี ทำให้การเรียนการสอนของนักศึกษาไม่บรรลุตามที่ต้องการ สำหรับบริการของห้องสมุด จัดได้ดีและใช้ได้สะดวกและมีหนังสือพอเพียงที่ต้องการศึกษาค้นคว้า

2.3 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ควรมีระบบรักษาความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์พื้นที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษา มีการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่เพื่อให้นักศึกษาเกิดแรงกระตุ้นต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างพื้นที่สาธารณะที่ให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์หรือกิจกรรมทางวิชาการ ส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมของนักศึกษาและบุคลากรเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัย รวมไปถึงส่งเสริมให้มีพื้นที่กลางในการรวมนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ เกิดความรักและหวงแหนสถาบันร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Bupan, C. 1994) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเกื้อการุณย์ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่าควรมีการจัดกิจกรรมในการร่วมมือร่วมใจกันทำงานในกลุ่มเพื่อนให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี นักศึกษารุ่นน้องต้องการให้นักศึกษารุ่นพี่ให้คำปรึกษาแนะนำในฐานะที่มีประสบการณ์มากกว่า วิทยาลัยควรมีโครงการเสริมสร้างความรักความผูกพันภายในมหาวิทยาลัยเพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และควรจัดให้นักศึกษาเข้าอยู่หอพักในปีแรกๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชผู้วิจัยจึงเสนอข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. **ข้อเสนอแนะจากการวิจัย** มหาวิทยาลัยควรมีการวางแผนและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาโดยสร้างการมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ในมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการของนักศึกษา

2. **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจหรือการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมต่อการจัดพื้นที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ทางด้านวิชาการและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Bupan, C. (1994). *“The environment of the college is very pleasant in the eyes of students. Teachers and administrators in the social group of friends”*. Thesis of Master's degree thesis The field of educational administration Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Dharma, M. (2002). *Student Satisfaction on Environment, Burapha University*. Master Thesis The field of educational administration Burapa university. (in Thai)
- Kesarakul, P. (1981). *Research Report on the Environment of Srinakharinwirot University In the view of the students*. Bangkok : Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Likert, J.v. (1967). *Research in education Boston* : Allyn and Bacon.
- Sisaah, B. and Nilkeaw, B. (1992). *Population reference using scale estimation tool. Srinakharinwirote University*, p.22-25. (in Thai)
- Suchanthabhut, P. (1979). *Environment of Ramkhamhaeng University In the view of the students*. Thesis of educational administration Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Thongsuk, W. (2003). *“Relationship between academic leadership behaviors of School administrators and supervisors of primary school education. Office Chiang Rai Elementary School”*. Thesis of Faculty of education Chiang Rai Rajabhat University .
- Tungsomworapongs, S. (1999). *Graduation Development in Globalization 21st Century*. Bangkok : printpro. (in Thai)
- Yamane, T. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis New York* : Haper and Row Publishers.

ผู้เขียน

ศรีสุดา ไชยวิจารณ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ที่อยู่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจี้ อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

e-mail : srisuda_cha@nstru.ac.th